

کارآفرینی و مددکار اقتصادی

نادر احمد بیگی

کارشناسی ارشد عمران-سازه

چکیده

در این نوشتار به معرفی کلی از مددکاری اقتصادی برای ارائه به جامعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جامعه پرداخته شده است. با بهره گیری از منابع اسنادی با رویکرد تحلیلی ابعاد موضوع تحلیل شده است. رویکرد اکثر کشورهای جهان در دهه های اخیر به موضوع کارآفرینی و توسعه آن، موجب گردیده موجهی از سیاستهای توسعه کارآفرینی در دنیا ایجاد شود. توسعه فرهنگ کارآفرینی مستلزم انجام حمایت های لازم از کارآفرینان، ارائه آموزش های مورد نیاز به آنان و انجام تحقیقات و پژوهش های لازم در این زمینه می باشد. توسعه کارآفرینی رشد اقتصادی را افزایش داده و اثرات مثبتی مانند بهبود وضعیت رفاهی مردم، کاهش فقر، افزایش اشتغال در جامعه به وجود می آورد.

واژه های کلیدی: کارآفرینی نوین، مددکاری اقتصادی، توسعه پایدار اقتصادی.

۱- مقدمه

جامعه اقتصادی کشور با رفتارهای گوناگون دستخوش تغییرات غیراصولی و ناهمگون و سلیقه‌ای مدیریتی شده است. در کلیه صناعت‌ها، مشکلات تخصصی برای راه‌اندازی صنایع و کارگاه‌های تولیدی وجود دارد، یک دلیل دیگر مدیریت راهبر آنها که به صورت سنتی و غیرتخصصی شروع به فعالیت می‌کند. و چگونگی فرآیند مواد اولیه صنایع و کارگاه‌های تولیدی بدون برنامه انجام می‌شود و تولید را به صورت واردات انجام می‌دهند که باز با توجه به درگیری‌های سیاسی بین کشورها که موجب تحریم‌های ظالمانه شده، واردات مواد اولیه متوقف شده و صنایع و کارگاه‌های تولیدی بدون فعالیت شده‌اند و همچنان باعث بلوکه شدن سرمایه‌های کلان و خرد شده و موجب رکود اقتصادی و تورم و از بین بردن تولید خالص و ناخالص شده و اشتغالزایی را از بین برده که باعث بیکاری و مشکلات عدیده اجتماعی و اقتصادی شده است.

از این پس با تلاش جوانان متخصص، بخش کوچکی از این مشکلات در مواد اولیه حل شده ولی همچنان مشکلات باقی است. عامل دیگری که موجب مشکلات در صناعت‌های خالص و ناخالص می‌شود، مدیریت‌های موازی غیرتخصصی است و نبود نظارت تخصصی در آنها؛ مانند کارگاه‌های غیرتخصصی که کالاهای تخصصی تولید و عرضه می‌کنند و کاملاً سنتی مدیریت می‌شود. در سال‌های اخیر در بعضی از این تولیدات، افراد متخصص جایگاه خود را پیدا کردند و کالای مربوطه را تولید می‌کنند اما کافی نیست. در مدیریت کلان کشور به صورت کلی صناعت‌ها را نظارت می‌کنند و گاهی در بعضی از صناعت‌ها با مدیریت‌های موازی چندین ارگان همچنان با تفکرهای گوناگون اجرا می‌شود که باعث جلوگیری از رشد و توسعه می‌شود و رقابت را با توجه به غیرتخصصی بودن مدیریت‌ها از بین برده‌اند، همین امر در تمام صنعت حادث است. مثال کلی: این روزها شاهد بی‌فرهنگی‌های اقتصادی و بداخلاقی‌های اقتصادی در جامعه ایرانی هستیم.

ما ایرانیان از نظر اخلاقی ذاتاً دارای عیب و ضعف هستیم و بسیاری از مشکلات اقتصادی و اجتماعی ریشه در این ضعف اخلاقی دارد. چه ارتباطی بین اخلاق و بی‌ثباتی اقتصاد کلان می‌توان تصور کرد؟ برای درک این ارتباط، کافی است به این اصل کلی توجه کنیم که اخلاق پدیده‌ای شکل‌گرفته و در حال تحول در خلأ نیست و همان‌طور که بر پدیده‌های اقتصادی اثر می‌گذارد، از آنها نیز اثر می‌پذیرد. طبیعی است که اگر بی‌ثباتی اقتصاد کلان به‌ویژه به شکل نوسانات قیمت‌های بسیار محدود باشد، زیان‌های آشکار و ضمنی اشاره شده، محدود بوده و اصطلاحاً پایین‌تر از آستانه قابل تحمل است و همین موضوع سبب می‌شود که واکنشی دفاعی از جمله به شکل تغییر در اخلاق افراد جامعه رخ ندهد. اما هنگامی که بی‌ثباتی اقتصاد کلان تشدید می‌شود مثلاً هنگامی که قیمت مسکن در یک فاصله کوتاه، ۳۰ درصد افزایش می‌یابد، کسی که مسکن خود را فروخته و تبدیل به پول نقد کرده است یا اینکه پول نقد داشته و تبدیل به مسکن نکرده است، احساس دچار زیان شدن برای او به‌طور قابل توجه بالا خواهد بود.

در چنین شرایطی، زیان ناشی از بی‌ثباتی اقتصاد کلان و درد ناشی از آن برای اشخاص از آستانه قابل تحمل گذشته و اشخاص را وادار به واکنش دفاعی می‌کند که دارای پیامدهایی در اخلاق نیز خواهد بود. به عنوان نمونه، هنگامی که انتظارات تورمی بالاست و محصولی مانند برنج یا دارو کمیاب می‌شود، با وجود آنکه خرید بیش از نیاز و احتکار آن، به قصد فروش به قیمت بالاتر، امری غیراخلاقی محسوب می‌شود اما بسیاری از اشخاص قادر به خودداری از احتکار و کسب سود از این موضوع نیستند. به عبارت دیگر صرفنظر کردن از سود اشاره شده به معنی تحمل زبانی ضمنی فراتر از آستانه تحمل آنهاست و به همین دلیل، اقدام به احتکار را ترجیح می‌دهند و این‌گونه بی‌ثباتی اقتصاد کلان، تضعیف بنیان‌های اخلاقی را شکل می‌دهد. به عنوان نمونه‌ای دیگر، هنگامی که بی‌ثباتی اقتصاد کلان محدود است و شخصی به دوستان یا بستگان خود برای رفع مشکل

آنها قرض الحسنه می‌دهد، از این موضوع احساس مغبون بودن نمی‌کند اما قرض‌دهنده هنگامی از قرض دادن خود احساس زیان می‌کند و شخص قرض‌گیرنده نیز اگر امکان تبدیل کردن پول به کالا یا دارایی را داشته باشد که قیمت آن در حال افزایش است، وسوسه انگیزه بازپرداخت با تاخیر را کسب می‌کند تا از آن قرض، سود کسب کند یا از زیان ضمنی پرهیز کند و به همین دلیل زمینه پایبندی به اخلاق در انجام یک کار نیک در هر دو طرف تضعیف می‌شود.

و نمونه‌ای دیگر اینکه هنگامی که مثلاً فردی اقدام به پیش‌خرید مسکن کرده و بی‌ثباتی اقتصاد کلان سبب شده وارد شدن در بازار سکه و ارز، جذاب شود، ممکن است سازنده مسکن انگیزه‌ای بالا برای خرید و فروش ارز و سکه با استفاده از منابع مالی خریداران مسکن پیدا کند و در انجام تعهد خود، تعلل کند و رفتاری غیراخلاقی در رابطه بین خریدار و فروشنده پدیدار شود. در واقع، باز هم زیان ضمنی عدم وارد شدن در بازار سکه و ارز برای سازنده مسکن فراتر از آستانه تحمل او بوده و او را به ورود در این بازار و ارتکاب عمل غیراخلاقی عدم تحویل مسکن به موقع خریداران مسکن وادار کند.

هر چه بی‌ثباتی اقتصاد کلان شدیدتر باشد و مدت بیشتری تداوم داشته باشد، به دلیل متضرر کردن مکرر افراد، اثر آن در تخریب اخلاق نیز شدیدتر شده و پیامدهای زیانبار اقتصادی و اجتماعی آن نیز شدیدتر می‌شود. بر این اساس تلاش برای کنترل بی‌ثباتی اقتصاد کلان و در راس آنها کنترل تورم، امری ضروری، نه فقط برای پرهیز از زیان اقتصادی بلکه برای پرهیز از فروپاشی اخلاق هم هست. نباید فراموش کرد که در یک جامعه فقیر، از نظر سطح تولید سرانه، این امکان وجود دارد که آنچه اخلاقی نامیده می‌شود، حفظ شود اما در جامعه دچار بی‌ثباتی اقتصاد کلان، حفظ آنچه اخلاقی می‌نامیم، امکان‌ناپذیر است.

در این راستا کارآفرینی نوین به نام مددکار اقتصادی پدید آمده است که وظایف کلان و خرد جامعه را بر عهده بگیرد. کارآفرینی نوین (مددکار اقتصادی)، کاملاً به صورت علمی و تحقیقی و پژوهشی مدیریت و وظایف خود را اجرا می‌کند. ابتدا افراد جامعه را در رابطه با مورد پیرامون خود آگاه می‌سازد و سپس افراد متخصص، آموزش و تربیت می‌کند و باعث ایجاد و شکل‌گیری یک جامعه کاملاً متخصص در تمام صنعت‌ها خواهیم شد و موجب رشد و توسعه اقتصادی در نقاط گوناگون جامعه می‌گردد.

رشد و توسعه فرهنگ اجتماعی و اقتصادی خانواده‌ها، جزء وظایف مهم دیگر مددکار اقتصادی است که باعث شکوفایی استعدادها در خانواده‌ها می‌گردد، و تولید و رونق اشتغال‌زایی را در حد چشمگیری افزایش می‌دهد که ابعاد مثبت گسترده‌ای در جامعه پدیدار می‌گردد.

در بخش خدمات مدیریتی سرمایه‌ها و بانکداری هم وظایفی خواهد داشت که باعث گردش نقدینگی در بازار عرضه و تقاضا و آزاد کردن سرمایه‌های بلوکه‌شده توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری می‌شود. و نیز پیداکردن جایگاه سرمایه‌گذاری در تمام صنعت‌ها، در راستای حوزه بورس و اوراق بهادار کشور که موجب رونق و جهش تولیدات در تمام صنعت‌ها می‌گردد. فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، این سه واژه بسیار مهم و حائز اهمیت است. برای برنامه راه، یک اقتصاد قوی و باپشتوانه، نیازمند یک کارآفرینی نوین به نام «مددکار اقتصادی» است.

مطالبی کلی برای معرفی کارآفرینی نوین در جامعه فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی کشور عزیزمان برای ارائه خدمات، رفاه و آسایش و آرامش خانواده‌ها و کلیه افراد حقیقی و حقوقی است، ارائه گردید. مددکار اقتصادی برای اولین بار در ایران و جهان، توسط اینجانب خلق و ایده‌پردازی شده که برای جوامع مختلف لازم و ضروری است، و نیاز مطلق جوامع است؛ چرا که شکل‌دهنده زیربنایی فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است و ستون اصلی محسوب خواهد شد.

کارآفرینی نوین و تحول در اقتصاد و تحولی نو در راستای ترمیم زیرساخت‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی؛ فردی، گروهی؛ حقیقی و حقوقی جوامع مختلف است. و تاثیرگذاری مستقیم و غیرمستقیم دارد. مددکار اقتصادی، عامل ایجاد رشد و توسعه صنعتی و غیرصنعتی و خدماتی راه‌گشا است و برنامه راه و آینده روشن و چشم‌انداز فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی جوامع است.

پیشینه تحقیق

محمدی و همکاران (۱۳۹۲) مقاله ای با عنوان کارآفرینی رویکردی نوین در اقتصاد و توسعه پایدار کشور تدوین نمودند و عنوان داشتند، امروزه سازمانها نمی توانند با دل بستن به توان بالای تولیدی و اجرای چند طرح ابتکاری ساده بر رقبای منعطف، نوآور، فرصت گرا و کم هزینه فایق آیند. بنابراین سازمان ها باید شرایطی را فراهم کنند که کارکنان و مدیران بتوانند استعداد و خلاقیت خودشان را بارور کنند و به راحتی فعالیتهای نوآورانه خود را در جهت موفقیت سازمان به اجرا درآورند کارآفرینان با مهارتی که در تشخیص فرصت ها و موقعیت ها و ایجاد حرکت در جهت توسعه موقعیت ها دارند، پیشگامان حقیقی در تحقق این اهداف محسوب می شوند.

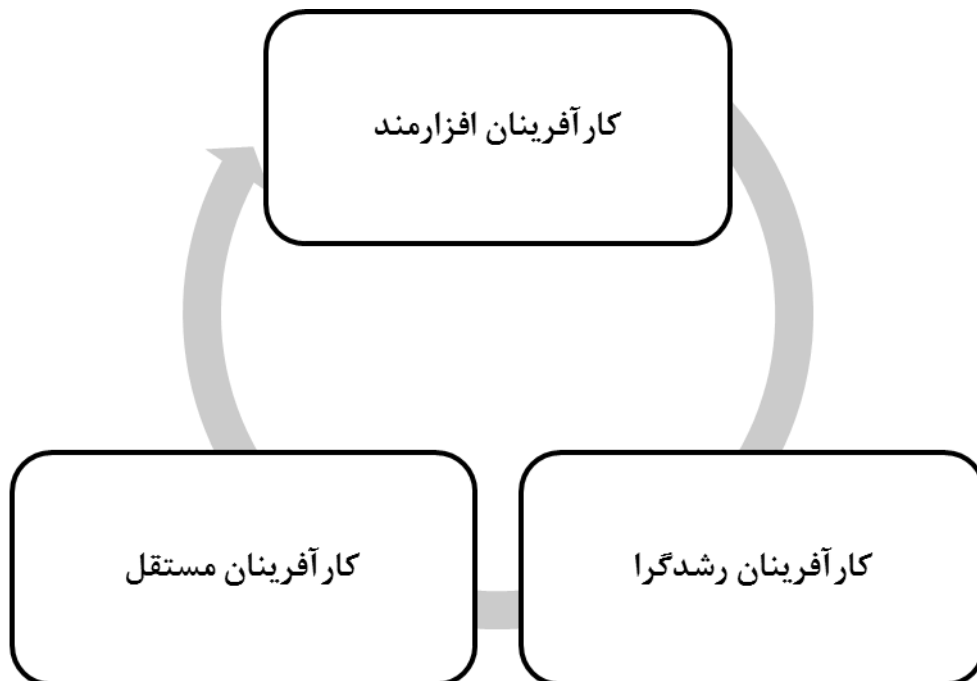
مریدیان و همکاران (۱۳۹۵)، مقاله ای با عنوان: خلاقیت اقتصادی در کارآفرینی خلاق (برخی کشورهای کارآفرین خلاق) تدوین نمودند و عنوان نمودند، در نظام اقتصادی مبتنی بر کارآفرینی، نوآوران و صاحبان فکر و ایده، سرمایه های اصلی یک بنگاه اقتصادی و از عوامل اصلی توسعه پایدار محسوب می شوند همچنین حوزه اقتصاد خلاق دارای ویژگی های بسیار متمایز و متفاوتی با سایر اقتصادهای رایج جهان می باشد و بر پایه مفهوم نوآوری و ابداع که اساس کارآفرینی است و بر اساس رویکرد خلق فرصت و ایجاد نیاز شکل گرفته است که مطلوب ترین حد آن تخریب خلاق می باشد. این اقتصاد نوین در بستری شکل می گیرد که نیازمند یک تفکر کل گرا است. به طورکل مفهوم اقتصاد خلاق که بر مبنای سرمایه های خلاق تعریف می شود امروزه یکی از عوامل ایجاد رشد اقتصادی و اجتماعی جوامع پیشرفته به شمار می رود. در حالیکه ممکن است صنایع فردی، همانند تولید و سرمایه گذاری، در شرایط سخت اقتصادی دچار نوسانات شوند، صنایع خلاق و صنایع فرهنگی عموماً در برابر ناپایداری های چرخه تجاری و اقتصادی، ایمن و مصون میباشند و این موضوع جزو نقطه قوت اصلی این شاخه اقتصادی می باشد. به طوریکه امروزه در کشورهایی که اقتصادشان درگیر با رکود می باشد اقتصاد خلاق به عنوان مهم ترین راه حل برون رفت از این بحران برایشان تجویز می گردد. در این مقاله سعی برآن شده که با مقایسه کارکردهای کارآفرینی و اقتصاد خلاق به رابطه تنگاتنگ این دو مورد اشاره شود و تاثیر همکاری این دو مورد را بر توسعه پایدار و اقتصاد کشورهای در حال توسعه بیان کنیم.

عباسی نامی، حامد (۱۴۰۰)، به مطالعه تاثیر کارآفرینی بر رشد اقتصادی کشورهای منطقه منا پرداخت. نتایج تحقیق نشان داد، سطح کارآفرینی تعدیل شده سرمایه انسانی که شامل متغیر حاصل ضرب خوداشتغالی و میانگین سالهای تحصیل می- باشد، اثر مثبت و معنادار بر رشد اقتصادی در کشورهای مورد مطالعه دارد. اشتغال دارای اثر منفی بوده و بیکاری افراد را وادار به خوداشتغالی می‌نماید، بنابراین سیاست‌های مشوق کارآفرینی و حمایت از فن‌آوری‌های نوین از طریق افزایش سطح تحصیلات کارآفرینان بر رشد اقتصادی کشورهای مورد مطالعه توسط تاثیر مثبت خواهند گذاشت.

مفاهیم عملیاتی

انواع کارآفرینی

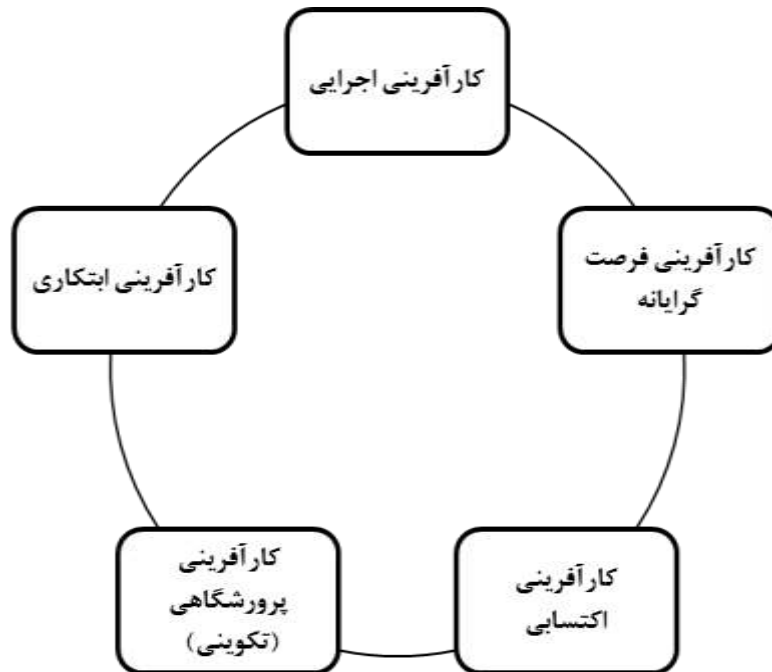
نوع‌شناسی‌های متعددی از کارآفرینی در ادبیات موضوع ارائه شده است. اولین صاحب‌نظر پیشگام در زمینه طبقه‌بندی کارآفرینان، اسمیت است که این تقسیم‌بندی را براساس شخصیت، و زمینه‌های اجتماعی و رفتاری ارائه داده است. اسمیت دو نوع از کارآفرینان را شناسایی کرده است: (۱) کارآفرینان افزارمند که عمدتاً از کارگران سطوح عملیاتی هستند و (۲) کارآفرینان فرصت‌گرا که با سطح عالی تحصیلات و تنوع وسیعی از تجارب کاری تشخیص داده می‌شوند (مقیم، ۱۳۸۱، ص ۱۵) در یک مطالعه مشابه، باردن در سال ۱۹۷۷ میلادی به همان نتایج دست یافت، اما به جای کارآفرینی افزارمند و فرصت‌طلبانه از سرپرست و مدیراستفاده کرد. دانتا برگو و کوپر در سال ۱۹۸۱ میلادی، سه نوع کارآفرین را شناسایی کردند:

شکل ۱: انواع کارآفرین

<http://www.ehyaa.com/pages/>

انواع کارآفرینی از نظر جانجا

شکل ۲: انواع کارآفرینی از نظر جانجا

کورنوال و پرلمن نیز کارآفرین را به سه دسته کارآفرینی فردی، کارآفرینی درون سازمانی و کارآفرینی سازمانی تقسیم می کنند (Tperlman ۱۹۹۰ & comwall). کارآفرینی فردی فرآیندی است که در آن، یک کارآفرین طی می کند تا فعالیت کارآفرینانه ای را به طور مستقل به ثمر برساند. کارآفرینی سازمانی نیز به فرآیندی اطلاق می شود که سازمان طی می کند تا کارکنان بتوانند در نقش کارآفرینی انجام وظیفه کنند.

توسعه اقتصادی

توسعه اقتصادی (development Economic) از مفاهیمی است که اغلب با مفهوم رشد اقتصادی یکی شمرده می شود، در حالی که بین این دو مفهوم تفاوت های قابل ملاحظه ای وجود دارد، رشد اقتصادی دربرگیرنده شاخص های کمی اقتصادی است، لیکن توسعه اقتصادی متضمن فرآیندهای پیچیده تری است، به گونه ای که این مفهوم با مفاهیمی چون تغییر و تحولات اقتصادی نزدیکتر است تا مفهوم رشد اقتصادی (از کیا و غفاری، ۱۳۸۴)

مک لوپ میگوید: توسعه اقتصادی عبارت است از کاربرد منابع تولیدی به نحوی که موجب رشد بالقوه مداوم درآمد سرانه در یک جامعه بشود و نیز اظهار شده که توسعه اقتصادی فرآیندی است که طی آن مبانی علمی و فنی تولید از وضعیت سنتی به وضعیت مدرن متحول می شوند.

یافته های تحقیق

اهداف و سیاست گذاری های مددکار اقتصادی، تحت عنوان های زیر، توضیح و شرح داده خواهد شد:

- ۱- کارآفرینی نوین در تمام مشاغل و اشتغال زایی صددرصد؛
  - ۲- رشد و توسعه صنعت های مادر و صنایع وابسته با توجه به فرهنگ اجتماعی و اقتصادی و سیاسی آن جوامع؛
  - ۳- رشد و توسعه معادن زیرزمینی با توجه به تکنیک های روز دنیا و تکنولوژی؛
  - ۴- رشد و توسعه مشاغل خدماتی و رونق کیفیت خدمات با توجه به فرهنگ اجتماعی و اقتصادی آن جوامع؛
  - ۵- رشد و توسعه دانش تخصصی و دانشگاهی برای تربیت نیروی متخصص علمی در تمام موارد دانش فنی و مهندسی و تحقیقاتی و پژوهشی؛
  - ۶- رشد و توسعه تولیدات غیرصنعتی (تولیدات ناخالص) برای مصرف داخلی و صادرات؛
  - ۷- رشد و توسعه سیاست اقتصادی با توجه به نظام حاکم به آن کشور و تاثیر گذاری در فرهنگ اقتصادی کلان و خرد. مددکار اقتصادی، امری تخصصی و تحقیقی و پژوهشی در جوامع است که در مطالب بعدی جزئیات بیشتری را مورد بحث و گفتگو قرار خواهیم داد. ابتدا به کلیات آن توجه داشته باشید:
- مددکار اقتصادی، برگرفته از تعالیم عالی اسلامی است، که این ایده پردازی و طراحی شده برای تقویت خانواده ها و گروه های حقیقی و حقوقی، تولیدکنندگان و متقاضیان و همچنین عاملی مهم برای ایجاد تعادل در بازار عرضه و تقاضا و امنیت اقتصادی برای یک اقتصاد پایدار خواهد بود. با توجه به تخصصی بودن مددکار اقتصادی و به عنوان یک کارآفرینی نوین که باعث راه گشایی مشکلات تمام مشاغل جامعه می گردد؛ مانند: صنعتی و غیرصنعتی و خدماتی، از اصول و تکنیک های ویژه ای پیروی می کند؛ مانند تحقیق و پژوهش که پایه اصلی است، برای رشد و توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و سیاسی

شکل ۳: پایه های رشد و توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و سیاسی

این عوامل باعث پشتوانه یک اقتصاد پویا می‌گردد که توسط مددکار اقتصادی به اجرا درخواهد آمد در هر جامعه‌ای که بخواهیم یک اقتصاد با اخلاق و پویا ایجاد کنیم، نیازمند یک گروه و یا گروه‌های تخصصی به نام مددکار اقتصادی است. در بخش سیاستگذاری تمام دولت‌ها و نظام حاکم در کشورها قابل اجرا و ارائه است. تنها کارآفرینی نوینی است که با برد-برد تمام طرفین جوامع همراه است: از آقایان سیاسیون و صنعت‌های مادر و غیرصنعتی مادر و مشاغل خدماتی و... در تمام قوانین نظام‌های حاکم بر دولت‌ها، در تمام کشورها، مددکار اقتصادی قابل اجرا است؛ به دلیل اینکه کاملاً تخصصی و تحقیقی و پژوهشی است که باعث پیشرفت، رشد و توسعه فرهنگ اجتماعی و اقتصادی و سیاسی جوامع مختلف است که موجب می‌گردد اقتصاد و سرمایه‌های نقدی و غیرنقدی در خدمت ملتها باشد؛ یعنی یک اقتصاد پایدار و پویا و با پشتوانه‌ای که با کمک و بهره‌مندی تحقیق و پژوهش و تخصص و سپس تکنولوژی در خدمت ملت درآوردن آرامش و آسایش ویژه‌ای ایجاد می‌کند. در فرهنگ اجتماعی و اخلاق اقتصادی تحول نوین به وجود می‌آورد.

مددکار اقتصادی شاخصه‌هایی گسترده دارد، که بنده بخش کوچکی را توضیح دادم و تمام موارد فرهنگی، اجتماعی و اخلاق اقتصادی را به صورت کاملاً تخصصی و تحقیقی و پژوهشی برای رفع مشکلات و توسعه و رشد، مددکار اقتصادی به اجرا در خواهد آورد.

اقتصاد کلان به دلیل ناآگاهی نقطه به نقطه اقتصادی و سیاسی و سیاست‌های مدیریت‌نشده و غیرتخصصی انجام شد که مددکار اقتصادی به دلیل همان تحقیق و پژوهش و آگاهی تخصصی و چگونگی به اجرا درآوردن اقتصادکلان برای جلوگیری از هرج و مرج اقتصادی و بی‌اخلاقی اقتصادی در جامعه است و همچنین موجب از بین بردن مشکلات صنعت و راه توسعه و رشد اقتصادی آینده جامعه را روشن می‌کند، که شکوفایی صنعت با یک اقتصاد پویا روبه‌رو خواهیم شد. مددکار اقتصادی دانش فنی و تخصصی برای یک اقتصاد قوی و باپشتوانه است که همراه تکنولوژی روز است و باعث پیشرفت تکنولوژی و موجب یک سرمایه‌گذاری با اطمینان کامل و گارانتی شده برای سرمایه‌گذاران کلان در جوامع است، که موجب تاثیرگذاری مثبت در اقتصاد کلان و اخلاق اقتصادی می‌گردد.

تمام موارد نگارش شده با تحقیق و پژوهش در کارآفرینی نوین مددکار اقتصادی در یک اقتصاد پویا در جوامع به وجود خواهد آمد.

نتیجه گیری

مهم ترین آثار توسعه کارآفرینی، افزایش نوآوری، ارتقای سطح فناوری، افزایش اشتغال، تولید دانش فنی و تولید توزیع درآمد در سطح جامعه است که در نتیجه می‌تواند افزایش ثروت ملی و رشت اقتصادی جامعه را در برداشته باشد. دگرگونی و تحولات در سراسر جهان امروز، باعث شده است که کارآفرینی بیش از پیش اهمیت یافته و سازمان‌ها بیشتر از گذشته نیازمند نوآوری و کارآفرینی برای تطبیق با شرایط جدید باشند. در حقیقت سازمان‌ها در ارتباط با کارآفرینی به عنوان مهمترین عامل توسعه اقتصادی، می‌توانند سهم بیشتری از بازارها را به خود اختصاص دهند. لذا با توجه به وجود نیروهای انسانی شایسته در سطح کشورمان و در دسترس بودن تجربه‌های ارزنده موجود در زمینه کارآفرینی در سطح دنیا، لازم است برنامه‌ریزی‌های لازم در زمینه توسعه کارآفرینی در سطح کشور صورت گیرد. ضروری است روح کارآفرینی در سراسر کشور گسترده گردد تا جوانان کشور با شور و اشتیاق وارد فعالیت‌های کارآفرینی شوند و خود مولد کار باشند نه به دنبال کار در جامعه سرگردان به سر برند.

با توجه به این که در جامعه فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی کشور، زیربناهای غیر تخصصی وجود دارد که باید این امر مهم به صورت کاملاً تخصصی مدیریت شود و موجب شکوفایی، رشد و توسعه تمام صنعت‌ها شود.

منابع

۱. عباسی نامی، حامد (۱۴۰۰)، تاثیر کارآفرینی بر رشد اقتصادی کشورهای منطقه منا، نظریه های کاربردی اقتصاد، دوره ۸، شماره ۲۸
۲. محمدی، سمیرا و بهاری، جعفر و بهاری، شهلا (۱۳۹۳)، کارآفرینی رویکردی نوین در اقتصاد و توسعه پایدار کشور، دومین کنفرانس بین المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی، قم، <https://civilica.com/doc/285753>
۳. مریدیان پیردوستی علی، فرج الهی بهنام و نرگس برومند (۱۳۹۵)، خلاقیت اقتصادی در کارآفرینی خلاق (برخی کشورهای کارآفرین خلاق)، همایش ملی اقتصاد خلاق.

4. <https://jahanesanat.ir>